

VERKORT JAARVERSLAG 2024

Inhoudstafel

01 Collectie

- Vergroten opslagvolume
- Omvang en groei
- Verwerking
- Nieuwe inventarissen
- Digitalisering
- AI-Projecten
- Nieuwe datamanager
- Deelname iPRES 2024

07 Onderzoek

- Publicaties ACOD
- Workshop Disability History
- Brood & Rozen

11 Publiekswerking

- Tentoonstellingen
- Participatie
- Educatie

15 Communicatie

- Nieuwsbrief
- Google Ads
- Sociale media
- Crowdfunding

18 Dienstverlening

- Collectie on the road
- Leeszaal
- Tevredenheidsenquête leeszaalwerking

Vergroten van het opslagvolume

In 2024 rondten we de bouw van nieuwe mobiele rekken in een van onze gebouwen af, waarmee we het jaar ervoor waren gestart. Dankzij deze uitbreiding van onze opslagcapaciteit kunnen we voorlopig weer nieuwe collecties onderbrengen.

Het vervangen van de vaste rekken door mobiele rekken was een flinke logistieke uitdaging. Zonder gebruik te maken van externe opslagruimtes haalden we de collectie uit de vaste rekken en brachten we die gedurende bijna anderhalf jaar stap voor stap over naar de nieuwe mobiele rekken. We voerden deze verhuis volledig met ons eigen team uit - een leerrijke ervaring die bovendien onze teamgeest versterkte.

Omvang en groei

Eind 2024 telde onze collectie:

9,1 strekkende km archief

106.000 boeken

35.500 affiches

150.300 tijdschriften

27,8 TB digitaal archief

23.000 audiovisuele dragers

900.000 foto's

In 2024 voegden we heel wat waardevol erfgoed aan de collectie toe. Toch nam de fysieke collectie ook met 100 meter af door gerichte selectie en herbestemming. Zo hielden we het collectieprofiel scherp. Dit bracht de totale groei in 2024 op:

235 ↗

strekkende meter
fysiek archief

1.7 ↗

terabyte
digitaal archief

Verwerking

We werkten verder aan de ontsluiting van onze collectie. Eind 2024 bevatte onze [onlinecatalogus](#) **419.899 records**. Nieuwe toevoegingen waren:

- ✦ Bibliotheek: 1116 boeken en 137 tijdschrifttittels
- ✦ Museale collectie: 1197 objecten
- ✦ Archief: 9 nieuw beschreven archieven in de vorm van inventarissen en plaatsingslijsten

Nieuwe inventarissen

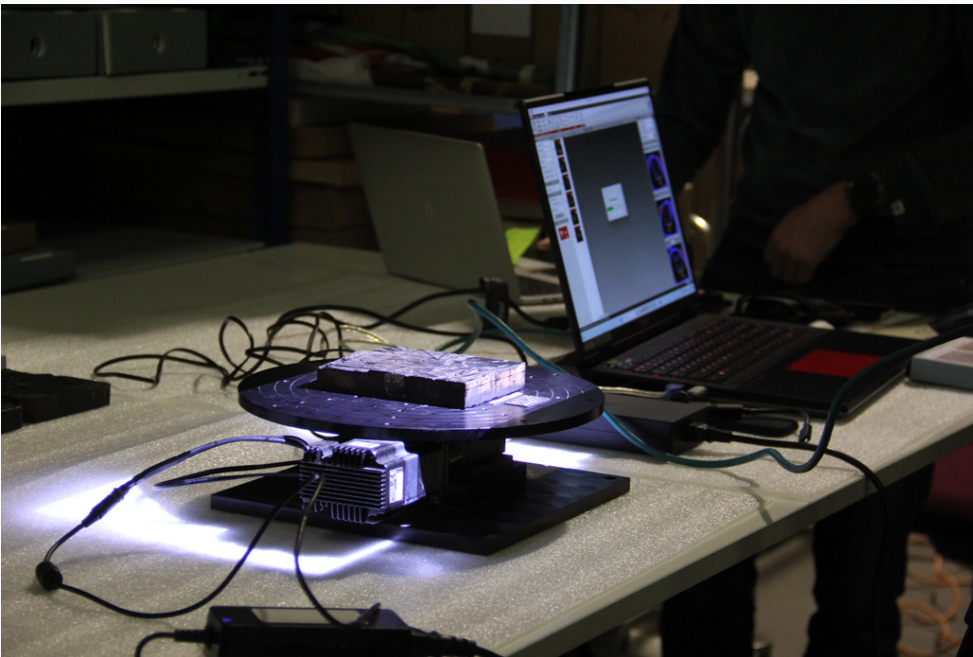
Sinds 2024 zijn volgende inventarissen beschikbaar in onze [onlinecatalogus](#):

Digitalisering

Ook in 2024 bleven we sterk inzetten op digitalisering, zowel intern als via externe partnerschappen.

- ✦ In samenwerking met **meemoo** digitaliseerden we **11.151 dragers** (voornamelijk krantenedities en enkele video's, films en glasplaatjes) en zorgden we voor de **3D-digitalisering** van 7 houtblokken van Frans Massereel uit de reeks *Debous les morts. Résurrection infernal*.

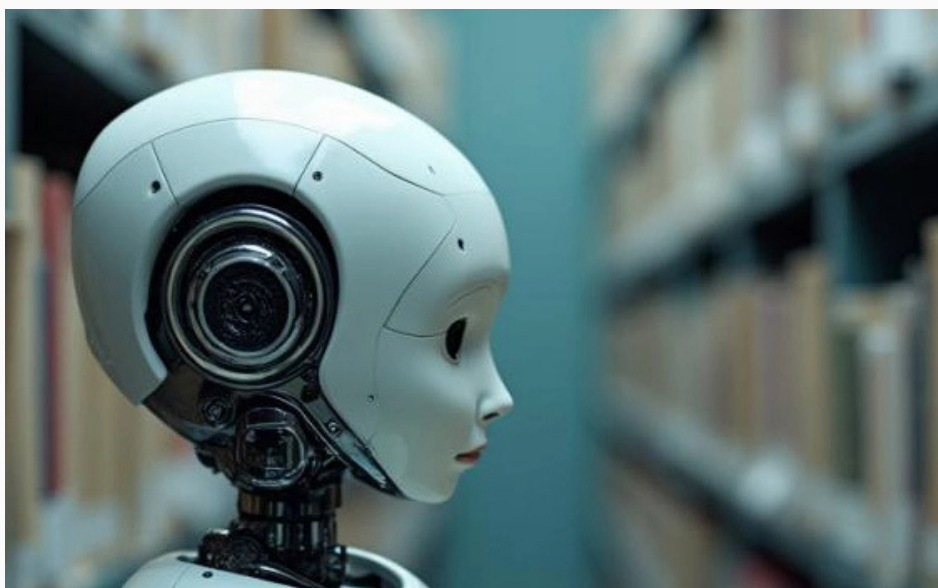
De 3D-digitalisering van de houtblokken van Frans Massereel. © Martijn Vandenbroucke

- ✦ In samenwerking met het **Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ)** werkten we verder aan de digitalisering van natuurtijdschriften. **79 tijdschriften** kwamen onder de scanner terecht, goed voor 882 jaargangen of 4428 edities.

AI-Projecten

De erfgoedsector kan niet meer om Artificiële Intelligentie heen. AI biedt volop kansen, bijvoorbeeld voor het automatisch aanmaken van metadata. Ook wij verkennen actief de mogelijkheden via deelname aan projecten die met AI werken.

- ✦ Het project **Visual Name Authority** (meemoo) werkt aan een centrale databank van personen die vaak voorkomen in Vlaamse erfgoedcollecties. De databank bevat niet alleen namenlijsten, maar ook portretfoto's voor gezichtsherkenning. Zo worden erfgoedcollecties makkelijker doorzoekbaar en beter gekoppeld aan de juiste personen.
- ✦ Binnen het **Hermes Project** (meemoo) bouwen we mee aan een flexibel AI-raamwerk voor de **automatische generatie van metadata** met vier toepassingen:
 - Gezichtsherkenning op foto's en video's
 - Stemherkenning
 - Audioclassificatie
 - Het generen van samenvattingen
- ✦ Het **MODAL-project** - Metadateren en Ontsluiten van Digitale Archieven met Large Language Models - onderzoekt hoe generatieve artificiële intelligentie (GenAI) de erfgoedsector kan ondersteunen, vooral bij het beter doorzoekbaar maken van digitale archieven.

Nieuwe datamanager

Om een duurzame digitale werking te verzekeren, versterkten we in 2024 het team met een datamanager – een volledig nieuw profiel binnen de organisatie. Deze collega beheert de collectie- en wetenschappelijke data en werkt mee aan de uitrol van een (open) databeleid.

Deelname aan iPRES 2024

iPRES, de belangrijkste internationale conferentie over digitale preserving, vond in september 2024 plaats op de Bijlokesite in Gent. We namen deel uit eigen interesse en als vertegenwoordiger van AIDA, het netwerk voor digitaal preserveren.

We droegen bij aan de voorbereiding van de conferentie via de werkgroep *Start2Preserve* en stelden er onze paper voor: *The AIDA Network in Flanders – A bottom-up solution for the preservation of Digital Private Archives and Collections*.

iPRES 2024 © Maarten Savels

Publicaties: een diepere blik op het ACOD

De geschiedenis van de overheidsbonden bleef lange tijd onderbelicht in de Belgische vakbondsgeschiedenis. Daar brachten wij samen met de Vlaamse vleugel van ACOD verandering in met de publicatie *ACOD. De strijd voor sterke openbare diensten*.

In deze studie vertellen we over de **opkomst en de evolutie van de Vlaamse ACOD**: hoe die dankzij opeenvolgende staatshervormingen steeds meer gewicht kreeg binnen de federale structuur, en tegelijk trouw bleef aan de solidariteit binnen de socialistische overheidsbond. We belichten ook de eigenheid van het overheidssyndicalisme in Vlaanderen en daarbuiten.

Het boek werd voorgesteld op het ACOD-congres van 16 mei 2024.

Daarbij aansluitend publiceerden we in 2024 ook het levensverhaal van **Luk Vandenhoeck**, voormalig délégué bij ACOD-VRT.

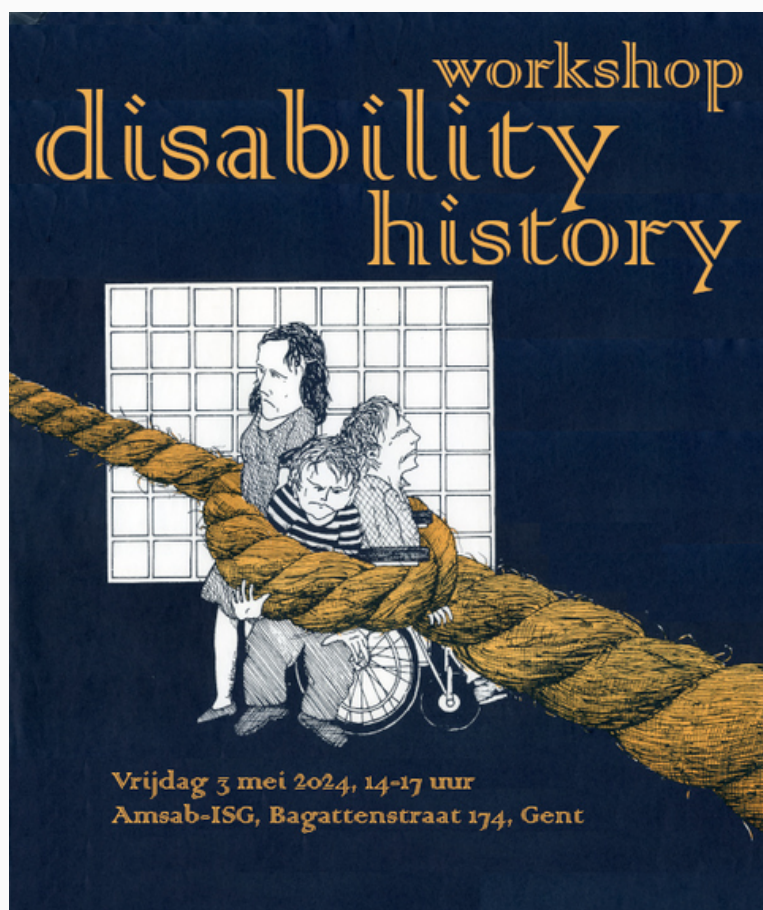
Het boek *Luc Vandenhoeck - Op de barricaden bij de VRT* kreeg veel belangstelling tijdens Manifiesta in Oostende in september 2024 en op boekvoorstellingen in Brussel, Antwerpen en Gent.

Workshop Disability History

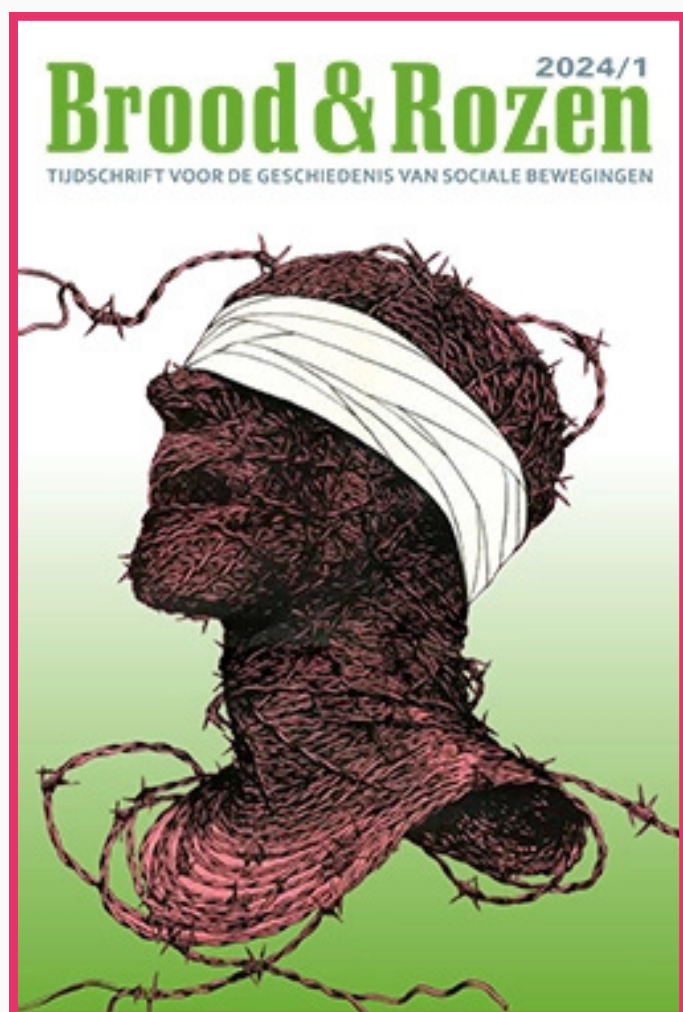
Op vrijdag 3 mei 2024 organiseerden we een workshop over de **geschiedenis van mensen met een beperking**. Die dag vormde de eerste stap richting een **lerend netwerk** rond dit thema.

Op onze uitnodiging kwamen zo'n twintig experts samen in Amsab-ISG. Centraal stond de rol van zelfhulporganisaties in de historische strijd voor emancipatie en gelijke rechten.

Anaïs Van Ertvelde gaf een inspirerende keynote over haar nieuwe boek *Handicap, een bevrijding*.

Brood & Rozen 2024

Brood & Rozen 2024/1

Over inburgeren in Vlaanderen, de identitaire evolutie in de geschiedschrijving, Amnesty International in Vlaanderen, de universaliteit van mensenrechten en de verwerking van het archief van vzw JONG.

Brood & Rozen 2024/2

Over vegetarisme in België, mondelinge getuigenissen uit de metaalindustrie, de speurtocht naar de betekenis van een gevleugelde vlaggentop uit onze collectie, een tentoonstelling over ons fietserfgoed en het archief van Vzw Aktiegroep Leefmilieu Kempen (VALK).

Brood & Rozen 2024

Brood & Rozen 2024/3

Over de reproductieve rol van Marokkaanse vrouwen uit Mechelen, reclamecampagnes aan de Vlaamse kust, een handboek uit 1911 n.a.v. de Gentse gemeenteraadsverkiezingen uit onze collectie, het initiatief Platform Hulpverlening Ledeberg en een getuigenis van een délégué bij de VRT.

Brood & Rozen 2024/4

Over de nachtopvang het Gentse Werk van het Nachtverblijf, ziektespecifieke patiëntenverenigingen, het archief van de Gentse Fietzersbond, documenten van het United States Escape Program uit onze collectie en de tentoonstelling Jong en queer sinds de sixties.

Publiekswerking

11

Tentoonstellingen

Chileens volksverzet van naald tot draad

© Bart Dewaele

Een expo van kleurrijke *arpilleras* die toonden hoe Chileense vrouwen tijdens de dictatuur van Pinochet hun verzet verbeeldden met naald en draad.

602 bezoekers

11 dec 2023 - 21 april 2024
Amsab-ISG - Gent

± 16.000 bezoekers

20 juli - 18 aug 2024
Sint-Niklaaskerk - Gent
I.s.m. Amnesty International

Klein verzet - Fietsen in de collectie van Amsab-ISG

Ter gelegenheid van het internationale fietscongres Velo-city dat in 2024 in Gent plaatsvond, organiseerden we een tentoonstelling over de fiets als symbool van sociale strijd en ecologisch bewustzijn. Rond de expo boden we ook workshops en een boekvoorstelling aan.

606 bezoekers

17 juni - 4 oktober 2024
Amsab-ISG Gent

Tentoonstellingen

Jong en queer sinds de sixties

© Sonny Plasschaert

Een expo over het leven en activisme van LGBTQ+ jongeren in België sinds 1960. Een uitgebreid randprogramma van de tentoonstelling maakte deel uit van het Festival van de Gelijkheid. De tentoonstelling liep door tot en met 28 maart 2025.

447

bezoekers

18 november - 31 december 2024
Amsab-ISG Gent

Extern: permanente expo Emilie Claey's bij ABVV

© Sonny Plasschaert

We stelden een permanente tentoonstelling samen over feministe Emilie Claey's in het ABVV-gebouw op de Vrijdagmarkt in Gent. Met deze expo speelden we in op de hernieuwde aandacht voor deze socialistische vrouwenrechtenactiviste dankzij het tv-programma *Het verhaal van Vlaanderen*.

Participatie

In verschillende projecten legden we een sterke nadruk op **community archiving**: gemeenschappen verzamelen en presenteren daarbij zelf hun geschiedenis en erfgoed, en versterken zo het eigenaarschap over hun verhaal.

Digidaar: een virtuele archief- en museumruimte

© Karim Abraheem

Samen met Voem vzw startten we het tweejarige erfgoedproject *Digidaar*. Met dit project bouwen we een virtuele archief- en museumruimte die het erfgoed van Voem op een interactieve manier toegankelijk maakt. Leden en sympathisanten van Voem spelen hierin een cruciale rol. In 2024 vonden de eerste netwerkbijeenkomsten plaats om samen de invulling van Digidaar vorm te geven.

Jong en queer sinds de sixties: jonge curatoren

© Sonny Plasschaert

In het kader van **Gent Europese Jongerenhoofdstad 2024** werkten we voor de expo *Jong & Queer sinds de sixties* samen met een klankbordgroep van LGBTQ+ jongeren uit het netwerk van het Fonds Suzan Daniel. Zij cureerden een deel van de tentoonstelling, waaronder de installatie **Queering the Home** en de Gentse **Kwier Kaart**.

Educatie

Lespakket over homoseksualiteit

Sinds 2022 werken we samen met de **Educatieve Master Geschiedenis van de UGent**. Studenten ontwikkelen lespakketten op basis van ons archiefmateriaal, die ze tijdens de Erfgoedweek in de klas uittesten. Zo bouwen we samen aan een duurzame educatieve werking.

In 2024 ontwikkelde Vital Stichelbaut een **lespakket over homoseksualiteit**, gebaseerd op het archief van de Rooie Vlinder. Dit pakket presenteerden we op verschillende studiedagen en testten we in negen klassen.

Digital story *Het recht om te kiezen*

Naar aanleiding van de verlaging van de kiesgerechtigde leeftijd naar 16 jaar voor de Europese verkiezingen ontwikkelden we de digital story *Het recht om te kiezen*, opgebouwd rond stukken uit onze collectie. Zo helpen we jongeren beter begrijpen wat hun stem vandaag betekent.

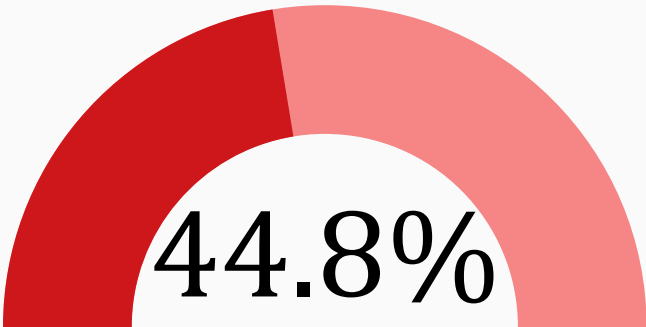
Acht klassen gebruikten deze digital story tijdens hun lessen geschiedenis.

Onze collectie in het Archief voor Onderwijs

We voegen geregeld audiovisueel materiaal toe aan het Archief voor Onderwijs van meemoo. Eind 2024 waren 38 items uit onze collectie opgenomen in 247 lescollecties, die samen al 945 keer werden bekeken.

Nieuwsbrief

We verstuurden maandelijks een nieuwsbrief en hadden eind 2024 **2.520 abonnees**. Elke maand opende bijna de helft van hen de nieuwsbrief, wat zorgde voor een stabiel aantal actieve lezers.

Google Ads

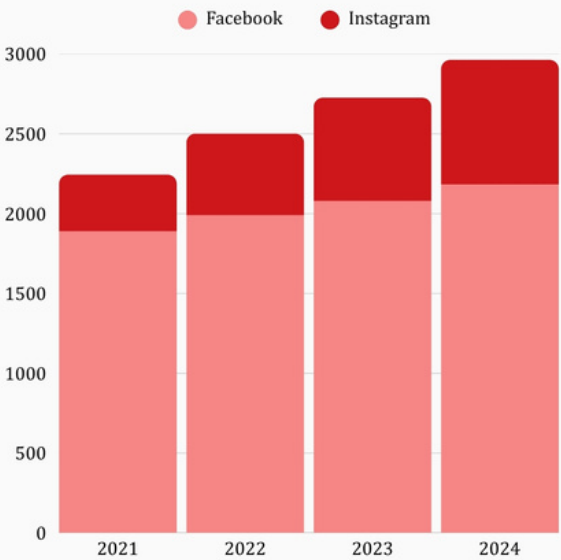
In 2024 lieten we twee advertenties lopen, eentje over de algemene werking van Amsab-ISG en eentje specifiek gericht op ons tijdschrift *Brood & Rozen*.

	Vertoningen	Klikken	Click-through rate (CTR)
Algemene advertentie	576	233	40,45%
Brood & Rozen	12	1	8,33+

Sociale media

We deelden vaker en gericht berichten via onze sociale mediakanalen en bereikten zo een breder publiek. De stijging in volgers op Facebook en Instagram droeg bij aan dat grotere bereik.

Tegelijk verfijnden we onze aanpak per kanaal, met content afgestemd op het specifieke doelpubliek en de sterktes van elk platform.

	Facebook	Instagram	LinkedIn
Berichten	61	39 (+124 stories)	5
Volgers	2183	781	303
Interacties	2248	660	39
Bereik	33.825	7522	2379

Crowdfunding

17

Nieuwe zonnepanelen dankzij donatiecampagne

In 2024 organiseerden we een crowdfundingcampagne voor de aankoop van zonnepanelen. Schenkers konden symbolische blikjes *Natuurlicht* kopen aan €10. De inspiratie hiervoor kwam van een bijzonder object uit onze collectie: een blikje dat in 1970 werd gebruikt als ludieke actie in het kader van het Europees Natuurbeschermingsjaar.

De donatiecampagne leverde in totaal ongeveer €3.000 op. Dit was een mooie bijdrage aan het totale investeringsbudget voor de nieuwe zonnepanelen, die inmiddels op het dak van een van onze depots liggen.

Dienstverlening

18

Collectie on the road

We leverden **633 reproducties** af en leenden **205 collectiestukken** uit voor onder andere volgende externe tentoonstellingen:

- ✦ *Victor Delhez en de experimentele fotografie* - FeliX Art & Eco Museum Drogenbos
- ✦ *De Poorten - Op 't randje van de stad* - STAM Gent
- ✦ *50 jaar Kiezen voor Brussel: Waarom Stemmen Belangrijk is* - AMVB Brussel
- ✦ *Histoire de ne pas rire. Het surrealisme in België* - BOZAR Brussel
- ✦ *Le surréalisme : bouleverser le réel* - Beaux-arts Mons
- ✦ *Ja santé!* - Huis van Alijn Gent
- ✦ *Plastic fantastic?* - Industriemuseum Gent

Leeszaal

Bezoekers kunnen onze collectie raadplegen via de fysieke leeszaal en via onze [onlinecatalogus](#). We deelden ook in 2024 heel wat kennis en boden hulp door het beantwoorden van infovragen.

438

infovragen
beantwoord

442

leeszaalbezoekers

3.647

collectiestukken
geraadpleegd

Tevredenheidsenquête leeszaalwerking

In 2024 stuurden we een tevredenheidsenquête uit naar 350 bezoekers van de leeszaal. We ontvingen 57 antwoorden. De reacties waren overwegend positief en tonen aan dat de leeszaalwerking sterk wordt gewaardeerd – een mooie opsteker en vooral een compliment voor het team.

11. Hoe gebruiksvriendelijk vindt u onze onlinecatalogus (1 helemaal niet - 5 zeer gebruiksvriendelijk)

18. Hoe tevreden bent u over de communicatie na het maken van een reservatie? (1 helemaal niet tevreden - 5 zeer tevreden)

22. Hoe tevreden bent u over het werkcomfort in de leeszaal (beschikbare werkruimte, verlichting...)? (1 helemaal niet tevreden - 5 zeer tevreden)

Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis

Bagattenstraat 174
9000 Gent

09 224 00 79
www.amsab.be

facebook.com/amsabisg

instagram.com/amsab_isg